

ΕΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

‘Οδός Πατησίων, ἀριθμὸς 3, παρὰ τὸ
τυπογραφεῖον τῆς «Κορίννης»

Αἰσυνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἐπ’ αἰτίας εἰς Ἀθήνας
διὰ τραυματικῶν καὶ γαστρονομισμάτων

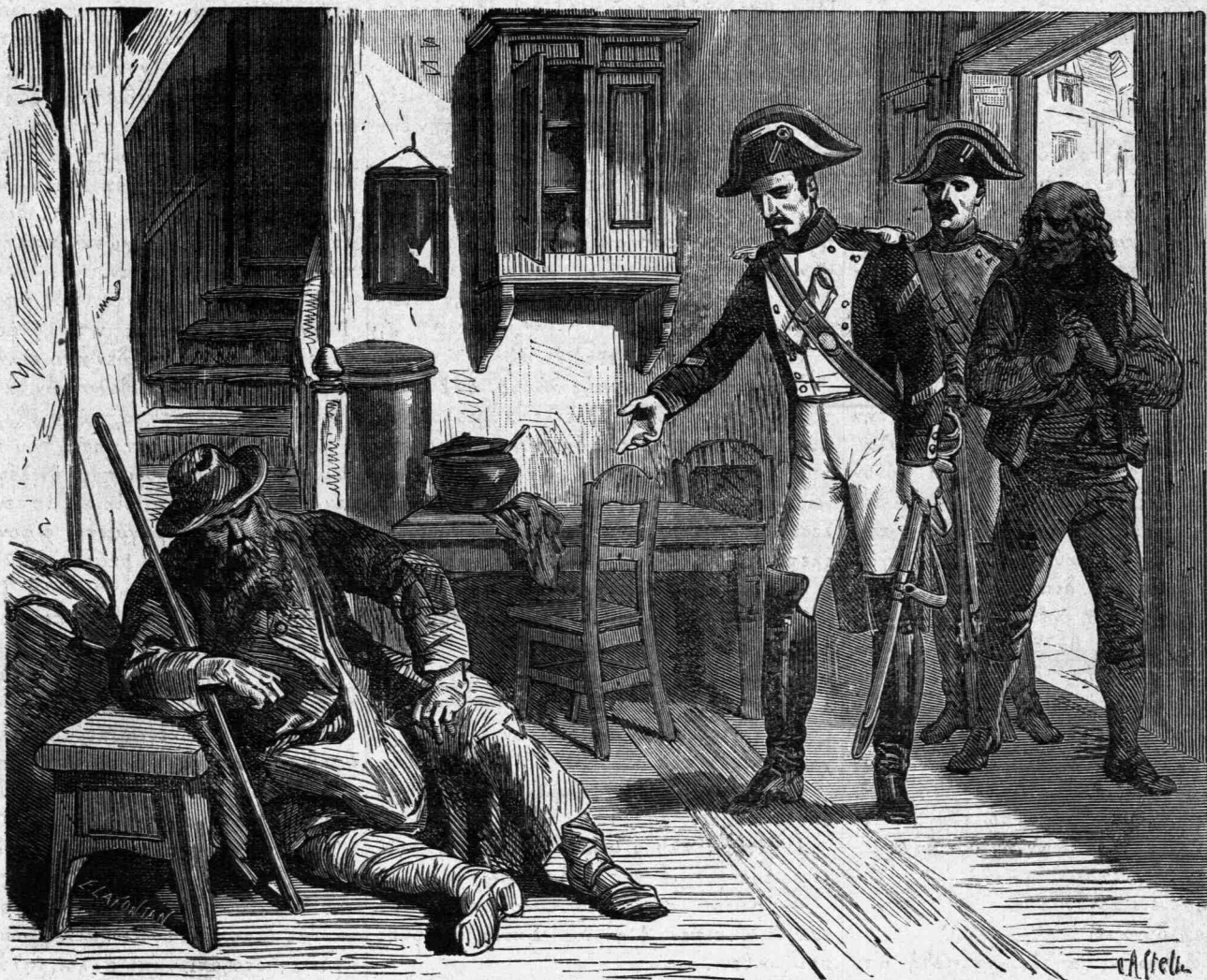
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΠΑΙΤΗΣ. (μετὰ ἐκδόσεως), μυθιστορία Ἐρνέστου Λωδὲ, μετάφρασις Τόνυ.
— Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΕΡΩ, 1. ὁ ποίησις Ἀλεξάνδρου Δουμά. (Συνέχεια). — Ὁ ΜΙ-
ΚΡΟΣ ΠΡΟΔΟΤΗΣ διήγημα. (Συνέχεια καὶ τέλος).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Προπληρωτα

Ἐν Ἀθήναις: γρ. 5, ἐν ταῖς ἐκδοταῖς 6
Ἐν τῇ ἑσπερίᾳ γρ. χρυσῶ 10. Ἐν Ρωσσίᾳ χρυσῶ 4.
ΦΓΛΛΑ προπληρωμένα λεπτὰ 20

Εὖρον τὸν ἀτυχῆ καθήμενον χαμαί. (Σελ. 389).

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΠΑΙΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΛΩΔΕ

(Συνέχεια τῆς προηγουμένης φύλλου).

Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης ὄρθιος εἰς τινα γωνίαν, προσπαθὼν νὰ μὴ φαίνεται, ταπεινός, συνεσταλμένος, παρητῆρει μετὰ προσοχῆς τοὺς νεωστὶ ἐλθόντας.

— Θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀνακαλύψωσι τὴν ἀλήθειαν; ἡρώτα καθ' αὐτόν. Θὰ μὲ πιστεύσωσιν ὅτι εἰμαι ἀθώος; Θὰ δεχθῶσι τὴν συνδρομήν μου, ὅταν θὰ τοῖς εἰπῶ ὅτι θέλω νὰ συνεργασθῶ εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας;

Ἐνθ' αὐτὰ διενεοῖτο, ὁ ἐκ Νῆμ κληθεὶς

ἰατρός ἐπλησίασεν εἰς τὸ πτώμα καὶ ἠκροάτο τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἐκ Καστιλιὸν συναδέλφου του.

Ὁ ἐνωμοτάρχης διηγείτο εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα καὶ τὸν ἀνακριτὴν τὰ πρὸ τῆς ἀφιξεώς των συμβάντα.

— Οἷον λατρευτὸν πλάσμα! εἶπε χαμηλοφώνως ὁ ἀντεισαγγελεὺς μετὰ τῆς ζέσεως καὶ τοῦ οἴκτου, τὰ ὅποια ἐμπνέουσιν εἰς εὐγενῆ καρδίαν ἢ θέα νέου καὶ ὠραίου σώματος στυγερώς δολοφονηθέντος.

— Ναι, ἦτο πολὺ ὠραῖα, ἀπήντησε ψυχρῶς ὁ ἀνακριτὴς.

Καὶ μὲ ὕφος ἀδιάφορον ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου διεσπαρ-

μένην ξανθὴν κόμην τοῦ πτώματος.

— Διατί θέλεις νὰ προσποιηθῇς ὅτι δὲν συγκινεῖσαι, ἀγαπητὲ Σαραμί; ἡρώτησεν ὁ ἀντεισαγγελεὺς. Ἐν τούτοις συγκινεῖσαι μᾶλλον ἐμοῦ, εἰμαι βέβαιος. Εἶσαι λίαν ὠχρὸς καὶ ἡ χεὶρ σου τρέμει.

— Ὁχρὸς ἐγώ! ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ Σαραμί μετὰ προσποιητοῦ μειδιάματος.

Καὶ ἀποτεινόμενος ἀποτόμῳ; εἰς τὸν ἐνωμοτάρχην εἶπε:

— Ποῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ὀνομάζετε Ἰωάννην τὸν Ἐπαίτην;

— Ἴδου αὐτός, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης δεικνύων τὸν ἐπαίτην.

— Προχώρησον!

Ὁ ἐπαίτης ὑπήκουσεν.

— Ἐπανάλαβε ὅ,τι πρὸ ὀλίγου κατέθεσες.

Ὁ Ἰωάννης ἤρξατο ἐκ νέου τῆς ἀφγήσεως. Ὁ ἀντεισαγγελεύς, καθήμενος ἐνώπιον τραπέζης, ἐκράτει σημειώσεις. Ὁ ἀνακριτὴς ἤκροατο ἀφηρημένος.

— Μὴ περιστροφάς, ἀνέκραξεν αἰφνης. Ἡ γυνὴ αὐτὴ ἐδολοφονήθη. Σὲ εὖρον πρῶτον καὶ μόνον παρ' αὐτῇ. Δὲν πρέπει νὰ σοὶ ἀποκούψω ὅτι μέχρι νεωτέρας εἰδήσεως, ἡ περίστασις αὕτη διδίδει ἐναντίον σου ὑπονοίας.

— Αἱ ὑπόνοιαι δὲν εἶναι ἀποδείξεις ἀπὴντησεν ὁ Ἰωάννης. Ἐὰν ἐγὼ ἤμην ὁ φονεὺς θὰ ἔφρευγον.

— Δὲν ἠδύνασκα νὰ φύγῃς, διότι σὲ εὖρον λιπόθυμον.

— Ἀλλὰ δὲν θὰ ἔκραζον εἰς βοήθειαν!

— Ἰσως τὸ ἐπραξες διὰ νὰ ἐξαπατήσῃς.

— Κύριε δικαστᾶ, εἶπεν ἀπαθῶς ὁ ἐπαίτης, βλέπω ὅτι συμεριζέσθε τὴν ἀπάτην τοῦ ἐνωμοτάρχου, ὅστις, ἐκ τῶν ἀπλῶν τούτων γεγονότων, ἔλαβεν ὑπονοίας δι' ἐμέ, καὶ σὰς ἔκαμε νὰ συμερισθῇτε τὸ αἰσθημᾶ του τοῦτο. Τὸ νὰ δοκιμάσω νὰ υπερασπισθῶ ταύτην τὴν στιγμήν θὰ ἦτο παιδαριῶδες. Εἰμαι πτωχός, ἀνευ κατοικίας, σχεδὸν χωρὶς ὄνομα, εἰς ἀθλίου. Ἡ διηγεσις ἀληθεύει ἐν τῇ ὁποίᾳ διάγω εἶναι ἡ φοβερωτέρα ἀπόδειξις τὴν ὁποίαν δύναται τις τὴν στιγμήν ταύτην νὰ ἀντιτάξῃ εἰς τὰς ἀρνήσεις μου. Φυλακίσάτέ με λοιπόν. Διαμαρτύρομαι μόνον ἐντόνως διὰ τὴν ἀθωότητά μου, καὶ δὲν θὰ παύσω διαμαρτυρούμενος. Εἶπον τὴν ἀλήθειαν, δὲν θὰ παύσω νὰ τὴν λέγω καὶ τοῦ λοιποῦ ἔχω διπλοῦν συμφέρον νὰ θέλω νὰ ἀνακαλυφθῇ ὁ ἐνοχος.

Ἡ γλῶσσα αὕτη θὰ ἐνεποίησεν αἰσθησιν εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὡς ἐνεποίησε τοιαύτην καὶ εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα. Ἀλλ' ὁ κύριος Σαραμί ἐξηκολούθει νὰ φαίνεται κατελιγμένος ὑπὸ σκέψεων ὅπως ἀλλοτρίων πρὸς τὴν ὑπόθεσιν δι' ἣν ἐκλήθη ἐκεῖ. Ἦκουε συγκεχυμένως ὅ,τι τῷ ἔλεγον, καὶ ἀπῆντησεν εἰς τὸν Ἰωάννην διὰ τῆς ἀπλῆς ταύτης ἐρωτήσεως:

— Ἐπιμένεις ἀρνούμενος;

— Πάσῃ δυνάμει!

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ τεθῇ ὑπὸ κράτησιν προσωρινῶς, εἶπε τότε ὁ ἀνακριτὴς εἰς τὸν ἐνωμοτάρχην.

Ὁ τελευταῖος οὗτος προύχωρσε καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Ἰωάννου, ὅστις δὲν ἀντέστη.

— Κρατήσατέ τον ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς παρακείμενον δωματίον. Θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀνάκρισιν. Ὅλοι νὰ ἐξέλθωσι, πλὴν τῶν ἰατρῶν, καὶ οὐδεὶς ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς οἰκίας ταύτης.

Ἐνῷ ὁ Σαραμί ἀνέμενε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς καὶ ἀντήλασσε λέξεις τινὰς μετὰ τοῦ ἀντεισαγγελέως, οὗτος τὸν εἶδε ποιοῦντα κινήσιν τινα.

— Τί ἔχεις λοιπόν;

Ὁ Σαραμί παρετήρει τὴν δεξιάν του χεῖρα.

— Παρατηρῶ ὅτι ἀπώλεσα τὸν δακτύ-

λιον τοῦ γάμου μου. Ἄν ἡ σύζυγός μου τὸ ἐγνώριζε, πολὺ θὰ ἐθλίβετο καὶ θὰ ἐπίστευεν ὅτι θὰ μὰς συμβῇ δυστύχημα.

Τὰς λέξεις ταύτας ἤκουσεν ὁ ἐπαίτης, καθ' ἣν στιγμήν ἐξήρχετο συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνωμοτάρχου.

— Ὁμιλήσατε περὶ ἀπώλεσθέντος δακτύλου! ἀνέκραξε.

Καί, ἐπανελθὼν, ἔδειξεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν τὸν δακτύλιον, ὃν πρὸ μικροῦ εὗρε καὶ τῷ εἶπε:

— Μήπως εἶναι οὗτος ὁ δακτύλιος, τὸν ὁποῖον ζητεῖτε;

— Ναί, ναί, ἀναμφιβόλως!

Ὁ Σαραμί ἔλαβε μετὰ χαρᾶς τὸν δακτύλιον καὶ ἔθεσεν εἰς ἓνα τῶν δακτύλων του. Ἀλλὰ, σχεδὸν παρευθύς, φοβερὰ ἰδέα θὰ διήλθε τοῦ νῶός του, διότι ἀνεσκίρτησεν, ὠχρίασεν, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ παρετήρησε τὸν Ἰωάννην.

Ἐκεῖνος ἠτένιζεν αὐτὸν ἀτενῶς εἰς δὲ τοὺς ὀφθαλμούς του ἔβλεπέ τις τὴν ἐκπληξιν καὶ τὸ μῖσος.

— Ποῦ λοιπόν εὗρες τὸν δακτύλιον τοῦτον; ἠρώτησεν ὁ κύριος Σαραμί προσπαθῶν νὰ καταστήσῃ ἀτάραχον τὴν φωνήν του.

Ὁ ἐπαίτης ἔμεινεν ἐπὶ στιγμήν σιωπηλός.

Βιαία πάλιν ἐτελεῖτο ἐν αὐτῷ.

Ἦτο ἄρα γε ὁ φονεὺς αὐτός, ὃν ἔβλεπε τόσῃ πλησίον του; Ὁφείλει νὰ ὁμολογήσῃ παρησιᾶ ὅτι εὗρε τὸν δακτύλιον πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ ἀνακριτοῦ, καὶ ὅτι, ἐπομένως, ἂν ἀνῆκεν εἰς τοῦτον, θὰ τὸν ἀπώλεσεν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, ἐνθα ἤδη εὗρισκετο;

Ἐδίσταζε ν' ἀπαντήσῃ.

Αἰφνης, μὴ γνωρίζων ἴσως εἰς ποῖον ὑπεῖκεν αἰσθημα, εἶπε:

— Ταύτην τὴν στιγμήν εὗρον τὸν δακτύλιον παρὰ τοὺς πόδας σας.

Εἶτα, στρεφόμενος πρὸς τὸν ἐνωμοτάρχην, ἀνέκραξεν:

— Ἐμπρός! πηγαίνομεν! θέσατέ με ὑπὸ κράτησιν.

Πάντες ἐξῆλθον, πλὴν τῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἔμειναν μετὰ τῶν δικαστῶν.

— Κύριοι, ἄς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀνάκρισιν, εἶπεν ὁ κύριος Σαραμί αἰφνης φαιδρυνθεὶς.

Ἡ ἀνάκρισις, διεσπασθεῖσα ἐπιτηδεύει καὶ ταχέως, οὐδὲν ἀπεκάλυψε δυνάμενον νὰ θέσῃ ἐπὶ τὰ ἔχνη τοῦ φονεῦς τῆς Σαλβιέττης, ἢ νὰ διασκεδάσῃ τὰς ἐναντίον τοῦ ἐπαίτου ὑπονοίας.

Ἄν ὁ φονεὺς ἦτο ἄλλος τις ἢ ὁ ἐπαίτης, βεβαίως ἐγνώριζε τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ συνεῖθε νὰ μεταβιῇ ἐκεῖ. Εἶναι ἔτι προφανές, ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον τῆς Σαλβιέττης τῇ συναινέσει της, διότι οὔτε αἱ θύραι οὔτε τὰ παραθύρα ἔφερον ἔχνη ῥήξεως. Ἡδυνάτο τις ἐπίσης νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἦτο ἐραστής τῆς δυστυχούς κόρης. Ἡ κατάστασις, ἐν ἣ εὗρέθη, ἡ ἐγκυμοσύνη της, οὐδεμίαν εἰς τοῦτο ἐπέτρεπον ἀμφιβολίαν.

Διατί λοιπόν ὁ φονεὺς προέβη εἰς τὸ τὸ ἐγκλημα;

Διὰ ζηλοτυπίαν ἢ φόβον μὴ ἐκτεθῇ, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Σαλβιέττη θὰ καθίστατο μήτηρ. Ἦτο δύσκολον νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἄλλην αἰτίαν τὸ ἐγκλημα τοῦ, καὶ ἂν ἐδέχετο τις τὸ δεύτερον, ἔπρεπεν ἐπίσης νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ ἐνοχος ἦτο ἔγγαμος, πατὴρ οἰκογενείας, ἢ καὶ ἱερεὺς ἢ ἐκκλησιαστικός, ἐν ἐνὶ λόγῳ, εἰς θέσιν, ἥτις τῷ ἐπέβαλλε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξαφανίσῃ, ὁπωσδήποτε, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ παραπτώματός του.

Τὸ ὄπλον, οὐτινος ἐπειήσατο χρῆσιν, ἦτο ἐγγχειρίδιον ἔχον τρίγωνον, ἀρκούντως μακρὸν, λεπίδα καὶ λαβὴν ἐξ ἐλεφαντίνου, ἀνευ οὐδενὸς κοσμήματος. Παρόμοια εὗρίσκει τις εἰς πάντας τοὺς μαχαίροποιους, καὶ ὁ φονεὺς ἐπίτηδες θὰ ἐποίησεν χρῆσιν τοιούτου, μὴ ἔχοντος οὐδὲν τὸ ἰδιάζον ἢ τὸ δυνάμενον νὰ θέσῃ τὴν δικαιοσύνην ἐπὶ τὰ ἔχνη του.

Ἐπληξε τὴν Σαλβιέττην ἐξηπλωμένην ἐπὶ τῆς κλίνης καθ' ἣν στιγμήν ἠγείρετο ἐκ τῆς ἀγκάλης της, αἰφνης καὶ ἀπροσδοκήτως, χωρὶς νὰ τῇ δώσῃ καιρὸν νὰ υπερασπίσῃ ἐκυτὴν. Οὐδὲν ἐν τῷ δωματίῳ ἐμαρτύρει ὅτι ἔλαβε χώραν πάλιν ἡ καὶ ἀπόπειρα εἰς ἀντίστασιν.

Ἐνταῦθα ἐγεννῶντο δύο ὑποθέσεις: ἡ Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης ἦτο ὁ φονεὺς καὶ τότε ὅ,τι διηγήθη δὲν ἦτο εἰμὴ μυσαρὰ ἐφεύρεσις, σωρεῖα ψευδολογιῶν, ἀποδεικνύουσιν τὴν γονιμότητα τοῦ πνεύματός του ἢ ἦτο ἀθῶος, ἢ ἀφήγησίς του ἦτο ἀληθής, καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος, ὃν λέγει ὅτι εἶδεν ἐξερχόμενον τῆς οἰκίας, ἱππεύοντα καὶ φεύγοντα, ἦτο πράγματι ὁ φονεὺς. Δυστυχῶς, ὡς ἐκ τοῦ σκότους τῆς νυκτός, ὁ ἐπαίτης δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ εἰμὴ σκιά, καὶ ἠδυνάτει νὰ περιγράψῃ τὸν φεύγοντα.

Ἡ αὐλὴ τῆς ἐπαύλεως ἦτο λιθόστρωτος, πλήρης ἀχύρων. Αἱ ὀπλαὶ τοῦ ἵππου, ἂν ἀληθῶς ἐπρόκειτο περὶ ἵππου εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, δὲν εἶχον ἀφίσει ἔχνη.

Ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐσκληρυμένης ὑπὸ τοῦ φύχους, ἐφαίνοντο τοιαῦτα.

Τὰ ποικίλα ταῦτα γεγονότα δὲν ἐπῆύξον ἴσως τὰς ὑπονοίας κατὰ Ἰωάννου τοῦ Ἐπαίτου, ἀλλ' οὐδὲ συνετέλουν εἰς τὸ νὰ τὰς διασκεδάσωσι καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεδεικνύετο ὅτι καὶ ἄλλοι, πλὴν αὐτοῦ, εἶδον, κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα, τὸν φεύγοντα, ἡ θέσις τοῦ ἐπαίτου δὲν μεταβάλλετο, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδείξῃ ὅτι, καθ' ἣν στιγμήν ἐτελέσθη τὸ ἐγκλημα, ἦτο ὑπὸ τὰ παραθύρα τοῦ δωματίου, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτῷ τῷ δωματίῳ.

Τοιούτων ὑπῆρχε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν, εἰς ἃς ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἡσχολοῦντο οἱ δικασταί.

Ἦτο μεσημβρία ὅτε ἐτελείωσαν τὴν ἐργασίαν αὐτῶν. Διέταξεν δὲ νὰ τεθῇ ὑπὸ κράτησιν Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, καὶ νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὰς ἐν Νιμ φυλακάς.

Ἐν τῷ μεταξύ τὸ πλῆθος, ἐλθὼν ἐκ Ῥεμουλέν, Καστιλόν, Σκιντιλαίρ, Μίν, Σερνάκ, ἅμα τῇ εἰδήσει τοῦ κατὰ τῆς Σαλβιέττης μυσαροῦ ἐγκλήματος, συνεπυκνώθη βαθμυδὸν περὶ τὴν οἰκίαν. Τὸ γεγονός

ποικιλοτρόπως ἐσχολιάζετο· ἀλλ' οὐδόλως ἐκ τούτου ὠφελεῖτο ἡ δικαιοσύνη. Τοῦτο μόνον προέκυπτεν· ὅτι ἡ Σαλβιέττη περιέβαλλε διὰ βαθέος μυστηρίου τὸν ἔρωτα, ὃν ἔτρεφεν ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ εἰς ὃν ὑπέκυψε διότι πάντες ἀνωμολόγουν τὴν παρθενικὴν αὐτῆς ἀγνείαν καὶ τὴν χρηστότητα, καὶ οἱ θέλοντες νὰ ἐξηγήσωσι τὸ ἔγκλημα, ἰσχυρίζοντο ὅτι ἐφρονέθη ἀποκρούουσα αἰσχρὰς προτάσεις.

Ὅταν διεδόθη ἡ φήμη ὅτι συνελήφθη ὁ Ἰωάννης, τὸ πλῆθος ἐκεῖνο, τὸ συγκινοῦμενον, ὡς πάντες οἱ μεσημβρινοὶ λαοί, ἐξεδήλωσεν ἐκπληξιν καὶ δυσαρέσκειαν.

Ἐμπνέων σέβας ὡς ἅγιος, ἡ φόβος ὡς μάγος, Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ, δὲν ἦτο ἔνοχος. Ἄν ἀληθῶς εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ εἰλικρινὴ καὶ βαθεῖαν εὐλάβειαν, ἦτο ἀνίκανος νὰ διαπράξῃ τοιοῦτον ἔγκλημα. Ἄν τούναντιον ἐξήσκει μαγγανείαν, ἐξ αὐτοῦ ἐξήρτητο, ἀφοῦ ἐφόνευε τὴν Σαλβιέττην, νὰ διαφύγῃ τὴν ποινήν.

Οἱ δικασταί, πληροφορηθέντες περὶ τῶν διαφόρων τούτων ἐντυπώσεων τοῦ πλῆθους, τὸσφ καλοῦ γνώμονος εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, ἐσημείουσιν ὅ,τι ἔβλεπον καὶ ἤκουον.

Πρὶν ἢ ἀπέλθωσι, συνετάχθη ὑπὸ τῶν ἱατρῶν ἐλθεσις βεβαιούσα τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὐρέθη τὸ πτώμα, καὶ τὴν φύσιν τοῦ τραύματος. Εἶτα, τοῦ θανάτου ἐπισήμως βεβαιωθέντος, διαταγὴ ἐδόθη νὰ τελεσθῇ ἡ κηδεία.

Ἀφοῦ δὲ οἱ δικασταὶ ἀπῆλθον ἵνα προγευματίσωσιν εἰς Ῥεμουλέν, παρὰ τῷ δημάρχῳ, ὅστις τοῖς προσέφερε φιλοξενείαν, ὁ ἐνωμοτάρχης εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον, ἔνθα ἐκρατεῖτο προσωρινῶς Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, ἵνα τῷ ἀναγγεῖλῃ τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ σύλληψιν. Τοῦτον ἠκούσαντες ὁ συνάδελφός του καὶ ὁ ἀγρότης Κομβρέ, ὅστις δὲν ἐπίστευε μὲν ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦτο ἔνοχος, ἀλλὰ δειλὸς ὡς γέρων, καὶ ἀτολμος ὡς ἀμαθὴς χωρικός, δὲν ἐτόλμα ν' ἀναλάβῃ τὴν υπεράσπισίν του.

Εὖρον τὸν ἀτυχῆ κατήμενον χαμαὶ εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου. Ὡς εἶδεν αὐτοὺς εἰσερχομένους, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔμεινεν ἄφωνος.

— Ἰωάννη, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης, διατάχθη νὰ σὲ συλλαβῶ καὶ νὰ σὲ ὀδηγήσω εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Νίμ.

— Μὲ κατηγοροῦσι λοιπόν; Ἐπιμένουσι;

— Σὲ κατηγοροῦσι διὰ τὸ τελεσθῆν ἔγκλημα, καὶ μέχρις οὐ αἰ κατὰ σοῦ ἀποδείξεις διαψευθῶσιν ἢ βεβαιωθῶσι, θὰ εἴσαι εἰς τὴν δικήσιν τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ.

Λάμπις χαρὰς διήλθε τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐπαίτου.

Ἠγέρθη βραδέως καὶ εἶπεν:

— Εἰμι ἐτοιμος νὰ σὰς ἀκολουθήσω. Εἰμι ἐτοιμος.

— Δὲν θέλεις νὰ φάγῃς, Ἰωάννη; τὸν ἠρώτησεν ὁ Κομβρέ, ὅστις, ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς χωροφύλακας, προσέθηκε: Τίποτε δὲν ἔφαγεν ἀπὸ χθές.

— Εὐχαρίστως θὰ φάγω, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης.

— Καὶ ἡμεῖς ἐπίσης, προσέθηκεν ὁ ἐνωμοτάρχης. ἂν ἔχῃς τι νὰ μᾶς προσφέρῃς. Μόνον, νὰ ἐτοιμάσῃς τὴν τράπεζαν ἐνταῦθα, διὰ νὰ μὴ καταληθῶμεν ὑπὸ τοῦ πλῆθους, τὸ ὁποῖον περιεκύκλωσε τὴν οἰκίαν.

— Εἶναι πολὺς κόσμος ἔξω; ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης ζωηρῶς.

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης, ἤλθον ἀπὸ ὅλα τὰ γειτονικά μέρη.

Ὁ Ἰωάννης ἐπλησίασε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ εἶδε χιλιάδας ἀνθρώπων. Ἐμείδιασε μυστηριωδῶς.

— Διατί γελᾷς; ἠρώτησεν ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Διότι σκέπτομαι ὅτι ἂν ἤθελα, ὅλος αὐτὸς ὁ λαὸς εἰς μίαν λέξιν, εἰς ἓν νεῦμά μου, θὰ ἐφόρμα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ θὰ μὲ ἤλευθέρου, παρὰ τὴν θέλησίν σας.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἀνεσκίρτησε καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους του.

— Ἐσυχάζατε λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἰωάννης. Δὲν τὸ θέλω αὐτό. Ἐγὼ μέγιστον συμφέρον νὰ διατελῶ ὑπὸ κρατησιν, καὶ θὰ ἐλυπούμην σφόδρα ἂν ἐσκέπτετό τις νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ ταύτην τὴν στιγμήν.

Ἡ ἐκπληξὶς τῶν χωροφύλακων ἦτο μεγίστη. Προσεπάθησαν νὰ πείσωσι τὸν φυλακισμένον νὰ ὁμιλήσῃ· ἀλλ' οὗτος ἠρνήθη νὰ τοῖς ἀπαντήσῃ. Μετ' ὀλίγον ἐκάθησαν καὶ οἱ τρεῖς περὶ τὴν τράπεζαν, ἥτις παρσεκευάσθη ἐν σπουδῇ ὑπὸ τοῦ Κομβρέ.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἡτοιμάσθησαν ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς Νίμ.

Ὅπως δὲ ἡ τήρησις τοῦ φυλακισμένου καταστῇ εὐκολωτέρα, ἡ δὲ διὰ τῆς ὁδοῦ διάβασις του μὴ δώσῃ χώραν εἰς νέας συναιθροίσεις, οἱ δικασταὶ ἀπέστειλαν ἐκ Ῥεμουλέν ἄμαξαν, ἵνα παραλάβῃ Ἰωάννην τὸν Ἐπαίτην ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐπαύλεως. Οὕτως οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ ἀνευφημήσῃ αὐτόν.

Καθ' ἣν στιγμήν ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀναβάνου, ἵνα καθήσῃ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀμαξῆς, μεταξὺ τῶν δύο χωροφύλακων, ἐστράφη πρὸς τὸν Κομβρέ καὶ τῷ εἶπε:

— Δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ παραστῶ εἰς τὴν κηδεῖαν τῆς Σαλβιέττης. Θὰ σημειώτῃς τὴν θέσιν, ἔνθα θὰ ταφῇ ὅπως ἐλευθερούμενος δυνηθῶ νὰ μεταβῶ καὶ κλαύσω ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς θυγατρὸς μου.

— Θυγάτηρ του! ἀνέκραξαν μίᾳ φωνῇ οἱ χωροφύλακες καὶ ὁ Κομβρέ.

— Λοιπόν, ναί, ἦτο θυγάτηρ μου, ἀνέκραζεν ἀποτόμως.

Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ οὐδὲ λέξιν προσέφερε μέχρι τῶν Νίμ. Τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας του τῷ διέφυγεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδύνης του, καὶ ἦτο περίλυπος διὰ τοῦτο.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐνεκλείσθη εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Νίμ.

Β'

Τὴν κατάστημα τῶν φυλακῶν τῶν Νίμ κεῖται παρὰ τὸ μέγαρον τῶν Δικαστηρίων καὶ βλέπει ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους ἐπὶ τῆς κονίστρας.

Ἡ εἰρκτὴ, ἐν ἣ ἐνεκλείσθη Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, ἔκειτο εἰς τὸν δεύτερον ὄροφον.

Ἦτο ἐκτάσως τεσσάρων τετραγωνικῶν μέτρων, ἠνοίγετο, ὡς καὶ πολλαὶ ἄλλαι, εἰς κυκλικὸν διάδρομον καὶ ἐφωτίζετο διὰ κιγκλιδωτοῦ περγύτου, εὐρυσκομένου εἰς τὸ ὕψος τῆς κορυφῆς τοῦ ἀμυθιατρῶ.

Ἐπὶ δύο ἡμέρας, ὁ ἐπαίτης δὲν εἶχεν ἄλλας ἐπισκέψεις, ἢ τὰς τοῦ φύλακος τοῦ κομίζοντος τὸ λιτὸν αὐτοῦ γεῦμα, οὐδ' ἄλλας διασκεδάσεις ἢ τὸ θέαμα τῶν μελανῶν τοίχων τοῦ ἀρχαίου οἰκοδομήματος, καὶ βραχὺν περίπατον εἰς τὴν ἔρημον τῆς φυλακῆς αὐλῆν.

Ἔσχε τὸν καιρὸν νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν θλίψιν του καὶ εἰς τὰς σκέψεις, ἃς τῷ ἐνέβαλλεν ἡ σοβαρότης τῆς θέσεώς του, ἣν ἔβλεπεν ὑπὸ διττὴν ἔποψιν, τὴν τῆς προσωπικῆς του τούτέστιν ἀσφαλείας, διακινδυνεύουσης ἐκ τῆς ἀποδιδομένης αὐτῷ κατηγορίας, καὶ τὴν τῆς τηρητέας διαγωγῆς του πρὸς ταχεῖαν ἀνακάλυψιν τοῦ φονέως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον τοῦτο, διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος σταθερᾶς ἰδέας. Ἐπίστευεν ὅτι ὁ ἔνοχος δὲν ἦτο ἄλλος ἢ ὁ κύριος Σαραμί, ὁ ἀνακριτὴς, τοῦ ὁποίου εὖρε τὸν δακτύλιον εἰς τὸ δωματίον τῆς Σαλβιέττης.

— Ἐγὼ, ἐσκέπτετο, τὸν δακτύλιον εὖρον εἰς τὸ δωματίον, ὁπότε ἐκεῖνος δὲν εἶχεν ἔτι ἔλθει, ἐμοῦ παρόντος, τοῦτο σημαίνει ὅτι εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ ἄλλοτε. Πότε; Πῶς; Διατί;

Τὸ γεγονός τοῦτο ἀπησχόλει αὐτὸν καθ' ὑπερβολὴν, ἀλλ' οὐδένα ἐτόλμα νὰ ἐκφέρῃ παρηρησίᾳ ὑπανιγμὸν.

— Ὑποθεσίθω, ἐσκέπτετο, ὅτι ὁ κύριος Σαραμί ἦτο ὁ ἐραστὴς τῆς Σαλβιέττης· ὅτι φεβηθεὶς ἐκ τῆς ἐγκυμοσύνης τοῦ ἀτυχχοῦς προσφιλοῦς ἐκεῖνου πλάσματος, τὴν ἐφόνευσεν ὅτι ἐκεῖνος εἶναι τὸν ὁποῖον εἶδον φεύγοντα ἐφιππον τὴν νύκτα· ὅτι ἐν τῇ παραγῇ, ἣν τῷ ἐπροξένησε τὸ ἔγκλημά του, ἀπώλεσε τὸν δακτύλιον ἐκεῖνον, ὅστις ὕστερον περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου, καὶ τὸν ὁποῖον τῷ ἀπέδωκα· ἂν αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια, διὰ τίνος μέσου δύναμαι νὰ τὴν ἀναδείξω θριαμβεύουσαν;

Ἐὰν βεβαιώσω ὅτι εὖρον τὸν δακτύλιον πρὶν ἢ εἰσελθῇ ὁ κύριος Σαραμί, θὰ τὸ ἀρνηθῇ, θὰ εἴπῃ ὅτι τὸν ἐφόρει τὴν πρωτὴν ἐκείνην, καὶ θὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ὁμολογίαν, ἣν ἐδέησε νὰ κάμω, διὰ νὰ μὴ τὸν πτοήσω, ὅταν μὲ ἠρώτησε πότε καὶ ποῦ εὖρον τὸν δακτύλιον. Θὰ πιστεύσωσιν ἐκεῖνον καὶ ὄχι ἐμέ. Ἄλλως τε, ἂν ἦναι ἔνοχος, ἂν κατορθώσω νὰ βεβαιωθῶ εἰς τοῦτο, θὰ ἐξεδικούμην ἐπαρκῶς παραδίδων αὐτόν εἰς τὴν δικαιοσύνην; Δὲν θὰ εὖρῃ ἀρχαίους φίλους μεταξὺ τῶν δικαστῶν του; δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ καλυφθῇ ἡ ὑπόθεσις;

Ὅχι! ὄχι! καὶ ἂν ἔτι εἶχον εἰς χεῖράς

μου τὴν ὑλικὴν ἀποδείξιν τῆς ἐνοχῆς του, δὲν θὰ τὸν κατήγγελλον. Ἀλλ' ἡ ἐκδίκησίς μου θὰ ἦναι φοβερώτερη· θὰ τὸν πλήξω εἰς τὰ προσφιλέστερά του, ἂν ἔχη τοιαῦτα· εἰς τὴν κοινωνικὴν του θέσιν, διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπερφηανεύεται. Ὡ! ἂν ἦναι ὁ φονεὺς τῆς Σκληριότητος, δυστυχία εἰς αὐτόν!

Τοιαῦτα ἦσαν αἱ σκέψεις, ὧς Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης ἀνεκύκλει ἐν τῷ νῷ. Ἐν τοῖς ἀνθρώποις μὴ ἔτι ἀνακριθεῖς, καὶ ἐφοβεῖτο μὴ ὁ κύριος Σαραμί ἀναθήσῃ τὴν ἀνάκρισιν εἰς τινὰ τῶν συναδέλφων του.

— Οὐδὲν μέσον θὰ εἶχον τότε διὰ νὰ πεισθῶ ἂν εἶναι ἐνοχος.

Ἦτο ἡ δευτέρα ἡμέρα τῆς φυλακιστέως του.

— Γνωρίζεις, ἠρώτησε τὸν δεσμοφύλακα, ἂν ὁ ἀνακριτὴς θὰ μὲ προσκαλέσῃ νὰ ἐμφανισθῶ ταχέως ἐνώπιόν του; Νὰ εἶναι τις ἀθῶος καὶ νὰ ἀναμένῃ, εἰς τὰς φυλάκας, τὴν εὐδόκησιν ἐνὸς δικαστοῦ, εἶναι σκληρόν, καὶ ἐκεῖνοι, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ὁποίων διατελῶ, ὅποτε δι' οὐδὲν ἔχω νὰ μεμφθῶ ἐμαυτόν, ὥφειλον νὰ ὦσι μᾶλλον οἰκτιρέμονες.

Ὁ φύλαξ ἦτο ἀπλοῦς, πρᾶος καὶ γενναίους ἀνθρώπος.

— Σίωπα λοιπόν, εἶπεν εἰς τὸν ἐπαίτην. Ἄν τοιοῦτοι λόγοι ἐφθάνον εἰς τὰ ὦτα τῶν ἐν τῇ εἰσαγγελίᾳ, θὰ ἐπεβάρυνον τὴν θέσιν σου.

— Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῶ διὰ τὴν ἀθώότητά μου, καὶ νὰ παραπονεθῶ ὅτι μὲ κρατοῦσιν ἀδίκως εἰς τὴν σκοτεινὴν ταύτην φυλάκην; Ὁχι, δὲν φοβοῦμαι ἂν ἐπαναληφθῶσιν οἱ λόγοι μου, σὲ παρακαλῶ μάλιστα νὰ τὸ πράξῃς. Εἰπέ εἰς τὸν ἀνακριτὴν ὅτι ἐπείγομαι νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιόν του.

— Θὰ τὸ πράξω, ἀφ' οὗ ἐπιθυμεῖς. Οἱ λόγοι σου θὰ μεταβιβασθῶσι πιστῶς διὰ τοῦ διευθυντοῦ.

Ὁ φύλαξ ἠτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ· ἀλλ' ὁ ἐπαίτης τὸν ἐσταμάτησε.

— Γνωρίζεις τὸν κύριον Σαραμί, τὸν δικαστήν, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ἀνάκρισιν διὰ τὰ συμβάντα, εἰς τὰ ὁποῖα εἶμαι ἀναμειγμένος;

— Ἄν τὸν γνωρίζω! τὸ πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ φύλαξ. Χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξίν του διωρίσθην εἰς τὴν θέσιν τοῦ δεσμοφύλακος.

— Λοιπὸν εἶναι καλοκάγαθος.

— Ναί· εἶναι τοιοῦτος διὰ τοὺς ἀγαθοὺς, ἀλλ' ἀδυσώπητος διὰ τοὺς φαύλους.

— Εἶναι ἐγγαμος; ἠρώτησε δειλῶς Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης.

Ὁ φύλαξ τὸν παρετήρησεν ἐκπληκτος.

— Τί σὲ ὠφελεῖ νὰ τὸ μάθῃς;

— Εἰξεύρεις... θέλει τις νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὸν ἀνθρώπον, ὅστις κρατεῖ εἰς χεῖράς του τὴν τύχην μας.

Ὁ δεσμοφύλαξ ἐφάνη ἀρκεσθεῖς εἰς τὴν δικαιολογίαν ταύτην καὶ ὑπέλαθε:

— Ναί, ἔχει νεωτάτην καὶ ὠραιωτάτην σύζυγον. Ἄ! ἂν ἐκεῖνη ἤθελε νὰ σὲ ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς, καὶ νὰ σὲ ὑπερασπισθῇ παρὰ τῷ συζύγῳ αὐτῆς,

καὶ δεκάκις ἂν ἦσο ἐγκληματίας, πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ ἀντίστατο εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς!

— Τὴν ἀγχαλῶ λοιπόν; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας ὁ Ἰωάννης.

— Τὴν λατρεύει. Φαντάσθητι. Εἶναι εἰκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν· τὴν ἐνυμφεύθη πρὸ πέντε ἐτῶν, ὅτε ἐκεῖνος ἦτο τεσσαρακοντούτης· ἀληθὴς γάμος ἔρωτος!

Ἡ ἀποκαλύψις αὕτη συνέχευε τὰς εἰκασίας Ἰωάννου τοῦ Ἐπαίτου.

Ἀληθῶς, πῶς νὰ παραδεχθῇ, ὅτι ὁ κύριος Σαραμί— ὅστις, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν ἀπλοῦ φύλακος, ἡχοῦ· τῆς κοινῆς γνώμης, ἡγάπα ἐμμανῶς τὴν σύζυγόν του— ἀπεπλάγησε τὴν Σκληριότητα;

— Ἐχει τέκνα; ἠρώτησεν ὁ ἐπαίτης.

— Ἐχει υἱὸν εἰκοσαετῆ, ἐκ τοῦ πρώτου γάμου του· διότι πρὶν νυμφευθῇ τὴν σύζυγον, τὴν ὁποίαν ἔχει, ἦτο νυμφευμένος.

Ἐξ ὧν τούτων οὐδὲν ἐμάνθανεν Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, δυνάμενον νὰ τὸν θέτῃ ἐπὶ τὰ ἔχνη τεκμηρίου εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ὑπονοιῶν του. Τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης διήλθεν ἐν σκληροτάτῃ ἀβεβαιότητι.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἀπὸ τῆς ὀγδόης ὥρας ἡ θύρα τῆς εἰρκτῆς ἠνεώχθη καὶ εἰσῆλθεν ὁ δεσμοφύλαξ συνοδευόμενος ὑπὸ δυο χωροφυλάκων.

— Σὲ προσκαλεῖ ὁ ἀνακριτὴς, τῷ εἶπε.

— Μετεβίβασε τὴν παραγγελίαν μου! ἀπήντησε μετὰ χαρᾶς ὁ Ἰωάννης. Εὐχарιστῶ!

Ἀλλὰ, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, εἰς τῶν χωροφυλάκων προῦχώρησεν ἵνα τῷ φέρῃ χειροπέδας.

— Δι' ἐμὲ αὐτά! ἀνέκραξεν, ἀπατάσθε. Κατηγοροῦμαι, ἀλλὰ δὲν ἐκηρύχθη ἐνοχος. Δὲν μὲ ὠδήγησαν σιδηροδέσμιον ἐκ Ρεμουλὲν ἐνταῦθα.

— Μὴ ἀνθίστασαι, τῷ εἶπε φιλικῶς ὁ δεσμοφύλαξ Πᾶς κατηγορούμενος, ἐμφανιζόμενος ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ, πρέπει νὰ φέρῃ χειροπέδας. Εἶναι συνηθεῖα καὶ πρέπει νὰ συμμορφωθῇς. Δὲν ἀποθνήσκει τις με τοῦτο.

— Ἀτιμία! ἐπιθύρυσεν ὁ ἐπαίτης προτείνων εὐπειθῶς τὰς χεῖρας. Καὶ διὰ τὴν ταπεινώσιν αὐτὴν θὰ ἐκδικηθῶ ἐπὶ τοῦ φονεῶς, ἂν τὸν ἀνακαλύψω!

Ἐξῆλθε τῆς εἰρκτῆς του συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν δυο χωροφυλάκων.

Οὕτως κατήλθε κλίμακας, διήλθε μακροὺς διαδρόμους καὶ ἀνῆλθεν ἐτέρας κλίμακας. Ἠνέωξαν δέκα θύρας ὅπως διέλθῃ, καὶ τὰς ἐπανέκλεισαν ὀπισθέν του.

Παρήλθον πλέον τῶν πέντε λεπτῶν, ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀνακριτοῦ.

Τὸν εἰσήγαγον παρευθὺς. Ἐπειδὴ τὸ ψῦχος ἦτο δοιῦ, εἶχον ἀναψῆ μεγάλην πυρᾶν. Ὁ κύριος Σαραμί ἐκάθητο ἐπὶ ἀνακλιντροῦ, πρὸ τῆς θερμάστρας, ἐρειδόμενος διὰ τῶν ἀγκῶνων ἐπὶ μικρᾷ τραπέζῃ πλήρους ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐπισταμένως ἐξήταζεν.

Ὅταν εἰσῆλθεν Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Ἀφαιρέσατε τὰς χειροπέδας ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον τοῦτον καὶ ἐξέλθετε, εἶπεν εἰς τοὺς χωροφύλακας. Μείνατε εἰς τὸν προθάλαμον· θὰ σᾶς καλέσω ὅταν λάβω ἀνάγκην.

Ὁ ἐπαίτης ἠὲ χαρίστησε διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς. Οἱ χωροφύλακες ἐξετέλεσαν τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς διαταγήν.

Ὁ ἀνακριτὴς καὶ ὁ ἐπαίτης ἔμειναν μόνοι.

— Τὴν ἀνάκρισιν θ' ἀρχίσω μετ' ὀλίγον, εἶπεν αἰφνης ὁ κύριος Σαραμί. Ἐχῶ, πρῶτον, νὰ σοὶ δώσω προσωπικὴν τινὰ ἐξήγησιν. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν, εἰς τὸ δώματιον τοῦ θύμκτος, παρεπονέθη παρρησία ὅτι ἀπώλεσα τὸν δακτύλιόν μου, ὅστις μοι ἦτο λίαν προσφιλής. Μοὶ ἔδωκας πάραυτα τὸν δακτύλιον τοῦτον, τὸν ὅποιον πρὸ μικροῦ εἶχες εὑρεῖ, καὶ ὅστις ὁμοιάζει παραδόξως πρὸς τὸν ἰδικόν μου. Τοῦτο παρετήρησα ἅμα ἐπανελθὼν ἐνταῦθα. Ὁ δακτύλιός μου ἔχει ἐνδοθεν κεχαραγμένον τὸ ὄνομά μου ὡς καὶ τὸ τῆς συζύγου μου, ἐνῶ οὗτος οὐδὲν φέρει ὄνομα.

Συγχρόνως, ὁ κύριος Σαραμί, ἔδειξεν εἰς τὸν ἐπαίτην τὸν δακτύλιον, ἐφ' οὗ οὐδὲν ἦτο κεχαραγμένον.

— Τὰ ὀνόματα ἐξηλείφθησαν διὰ ῥίνης, ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ Ἰωάννης.

— Πόθεν τὸ γνωρίζεις; ἠρώτησεν ὁ Σαραμί προσπαθὼν νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀταραξίαν του.

— Ἰδέτε, κύριε δικαστά, αὐτὰς τὰς γραμμάς. Εἶναι τὰ ἔχνη τῆς ῥίνης· εἶναι δὲ πρόσφατα καὶ προδίδουσι τὴν ἀπειρίαν τοῦ ῥινήσαντος.

— Ἀληθῶς, ὑπέλαθεν ὁ κύριος Σαραμί. Λοιπὸν, ἂν εὑρὲς τὸν δακτύλιον τοῦτον εἰς τὸ δώματιον τῆς Σκληριότητος, ἂν ἀποδεικνύεται, ὡς λέγεις, ὅτι τὰ ἐνδοθεν κεχαραγμένα ὀνόματα ἐξηλείφθησαν διὰ ῥίνης, θὰ πιστεύσω προθύμως ὅτι εἶναι ὁ ἰδικός μου, ὅτι μοὶ ἐκλάπη, καὶ ὅτι ὁ κλέπτης εἶναι ὁ αὐτουργός τοῦ φόνου. Ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ἐλαφρυντικὴ διὰ σέ, ἂν δυνήθῃς νὰ ἀποδείξῃς ὅτι εὑρὲς τὸν δακτύλιον, καθ' ἣν στιγμήν μοὶ τὸν ἀπέδωκες.

— Τὸ βεβαίω.

— Αἱ διαβεβαιώσεις δὲν εἶναι ἀποδείξεις. Ὑπολογίζω ὅτι ἀπώλεσα τὸν δακτύλιον τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος. Εἰς τρεῖς ἡμέρας, εἶχες καιρόν, εἴτε ἂν τὸν εὑρὲς, εἴτε ἂν τὸν ἔλαβες ἀπὸ τὸν κλέπτην, νὰ ἐξαλείψῃς τὰ ὀνόματα, ἵνα εὐκολώτερον οἰκαιοποιηθῇς αὐτόν.

— Ἀλλὰ τότε διατί θὰ τὸν ἀπέδιδας;

— Ἐπὶ τῷ φόβῳ μὴ εὑρεθῇ, ἐνεργουμένης ἐπὶ σοῦ ἐρευνῆς.

Ἀκούσας τοῦτο Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης ἐγένετο κατωχρος.

— Κύριε δικαστά, εἶπεν, ἐπιμένουσι κατηγοροῦντές μου. Διακηρύνω καὶ πάλιν ὅτι εἶμαι ἀθῶος· καί, ἐπειδὴ τὸ περιστατικὸν τοῦ δακτυλίου—τὸν ὅποιον ὑμεῖς ἀπώλεσατε, ἀνεῦρον καὶ ἀπέδωκα ἐγώ, ἐρίνησε δὲ ἀγνοῶ τίς καὶ πότε—ἀποβάινει ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις, ὀφείλω νὰ ὑπενθυμίσω ὑμῖν ὅτι, τὴν ἡμέραν τῆς

συλλήψεώς μου, μοι διέφυγε κραυγή, τὴν ὁποῖαν θὰ σὰς εἶπον. Ἡ Σαλβιέττη ἦτο θυγάτηρ μου καὶ θὰ τὸ ἀποδείξω. Ὁ πατήρ δὲν φονεύει τὸ τέκνον του!

— Ἐκτὸς ἂν θελήσῃ νὰ πνίξῃ εἰς τὸ αἷμα τὴν ἀτίμωσίν του. Ἡ Σαλβιέττη ἦτο ἔγκυος, ἀπῆντησεν ὁ κύριος Σαραμί ἐγειρόμενος.

Εἰς τὴν τόσῳ σαφῶς ἐπιρριπτομένην κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης ἔκυψε τὴν κεφαλὴν. Ἐβλεπε καταστρεφόμενα πάντα τὰ σχέδια, ὅσα ἐπλαττε περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ κυρίου Σαραμί, ἐαυτὸν δὲ περιβαλλόμενον ὑπὸ δυσχερῶν περιστάσεων, ἀντικειμένων εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητός του.

— Ἰδωμεν, εἶπεν αἴφνης ὁ ἀνακριτὴς με ὕψος γλυκὺ καὶ σχεδὸν πατρικόν, εἶμαι διατεθειμένος νὰ δεχθῶ τὰς ἀποδείξεις μεταμελείας, τὰς ὁποίας δίδεις, καὶ τὰς ὁμολογίας τὰς ὁποίας θὰ κάμῃς. Εἶπε τὴν ἀλήθειαν, εἶπέ τὴν ὁλόκληρον, καὶ θὰ ὠφεληθῇς ἐκ τούτου.

— Τὴν ἀλήθειαν! ἀνέκραξεν ὁ ἐπαίτης. Ἀ! κύριε, τὴν εἶπον καὶ οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω εἰς ὅσα ἀφηγήθην εἰς τοὺς χωροφύλακας πρῶτον, καὶ εἰς ὑμᾶς κατόπιν. Ὅχι, οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω. Μόνον...

— Μόνον; . . ἐπανέλαθεν ὁ κύριος Σαραμί μετ' ἐνδιαφέροντος.

— Μόνον, διαφυλάττω ὑπὲρ ἐμοῦ τὴν ἱστορίαν τοῦ δακτυλίου, τὸν ὅποιον εὗρον, ὑμεῖς δὲ ἀνεγνωρίσατε ὡς ἰδικόν σας, καὶ ὁ ὁποῖος βεβαίως ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ δολοφόνου, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος.

— Ἡ ἱστορία τοῦ δακτυλίου! Ἀλλ' αὕτη βεβαίως θὰ σὲ ἐπιβαρύνῃ, ἀνέκραξε μετὰ σπουδῆς ὁ κύριος Σαραμί.

— Τὸ πιστεύετε; ἠρώτησεν ὁ ἐπαίτης, εἰς δὲν πᾶσαι αἱ ὑπόνοιαι ἀνεγεννήθησαν. Ἰδού, κύριε ἀνακριτὰ! ἀφήσατέ με νὰ συνδυάσω τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς μου, ὡς ἐγὼ νομίζω καλόν. Ἐὰν θέλετε νὰ με ἀνακρίνητε, πράξατέ το θὰ σὰς ἀπαντήσω. Ἀλλὰ μὴ ἀπαιτεῖτε νὰ δεχθῶ τὰς συμβουλὰς σας. Τὸ ἐνστικτον τῆς συντηρήσεως με ζωογονεῖ, ὅχι διότι μετὰ τὸν τραγικὸν θάνατον τῆς θυγατρὸς μου, ποθῶ πολὺ νὰ ζήσω, ἀλλὰ διότι δὲν θέλω ν' ἀποθάνω ἠτιμασμένος καὶ χωρὶς νὰ ἀνακαλύψω τὸν ἐνοχον. ὦ! Ὅ! Ὅ! ὑπερασπισθῶ ὡς λέων, σὰς προειδοποιῶ. Δὲν γνωρίζετε ὅποια ἐπιχειρήματα ἔχω εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν νοῦν.

— Ἐπιθυμῶ νὰ τὰ μάθω, ἀπῆντησεν ὁ κύριος Σαραμί μετὰ μειδιάματος προσποιητοῦ καὶ μὴ ἀποκρύπτοντος τὴν σύγκλησίν του.

— Ἐγὼ, εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ ἐγκλημα ἐτελέσθη ὑπὸ ἀνθρώπου καλῆς κοινωνικῆς τάξεως, ὡς ὑμεῖς, καὶ ὅχι ὑπὸ ἀθλίου τινός, ὡς ἐγὼ. Ἡ θυγάτηρ μου ἦτο ὠραία, ἦτο ἀνίσχυρος. Εἰς ἐκ τῶν ὁμοίων σας, θελχθεὶς ὑπὸ τῆς καλλονῆς τῆς, τὴν διέφθειρε. Κατόπιν, φοβηθεὶς τὰς συνεπειὰς τοῦ παραπτώματός του, τὴν ἐφόνευσεν διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ τὸν κατηγορήσῃ δημοσίᾳ, ὡς ἐξαπατήσαντα αὐτήν.

Ὁ κύριος Σαραμί καθίστατο ὁλονὲν ὠχρότερος.

Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης, παρατηρῶν αὐτὸν μετὰ προσοχῆς, εἶπε καθ' ἑαυτὸν:

— Ἀναμφιβόλως, αὐτὸς εἶναι ὁ φονεὺς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, διενεῖτο μετὰ τῆς ταχύτητος, ἣν ἀπῆτουν αἱ περιστάσεις καὶ ὁ κίνδυνος, δὲν διέτρεχεν, ὁποῖαν διαγωγὴν ἔδει νὰ τηρήσῃ.

Ἐπρεπε νὰ ἐπιρρίψῃ κατὰ τοῦ κυρίου Σαραμί τὴν κατηγορίαν καὶ νὰ τῷ εἴπῃ:

— Ὁ φονεὺς, εἶσαι σύ. Ὁ δακτύλιος οὗτος εἶναι ἰδικός σου. Σοὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ δακτύλου σου, ὅταν ἐπληξες τὴν Σαλβιέττην. Ὅταν, μετὰ τινος ὥρας, σοὶ τὸν ἀπέδωκα, τὸν ἔλαβες χωρὶς οὐδὲν κατ' ἀρχὰς νὰ σκεφθῇς. Κατόπιν ἐσκέφθης ὅτι, ἀναγνωρίσας τὸν δακτύλιον ὡς ἰδικόν σου, ἀναμιγνύεσαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὑπὸ ἐπικινδύνους διὰ σὲ περιστάσεις. Τότε ἐξήλειψες διὰ ῥίνης τὰ ἔνδοθεν τοῦ δακτυλίου κεχαραγμένα ὀνόματα, τὸ ἰδικόν σου καὶ τὸ τῆς συζύγου σου, καὶ διεκήρυξες ὅτι δὲν σοὶ ἀνήκει ἢ ὅτι ἂν σοὶ ἀνῆκε, τὸν ἐρίνησαν ἀφοῦ σοὶ τὸν ἔκλεψαν.

Ἐπρεπε νὰ ἀπευθύνῃ κατὰ τοῦ κυρίου Σαραμί τὴν φοβερὰν ταύτην κατηγορίαν;

— Ἐὰν τολμήσω νὰ τὸ πράξω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἰωάννης, δύναται ν' ἀπαλλαγῇ ἐμοῦ εἴτε φονεὺς με διὰ πιστολίου, ἐνταῦθα, εἰς τὸ γραφεῖόν του, καὶ διακηρύττων ὅτι ὤρμησα ἐναντίον τού, ἐνῶ με ἀνέκρινεν, εἴτε ἐπανακλείων με εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἀφίνων με ἐκεῖ νὰ τήκωμαι ὑπὸ μαρσμοῦ καὶ ἀπελπισίας, μέχρις οὗ ἀποθάνω ἢ παραφρονήσω. Ἀς φανῶ λοιπὸν ταπεινὸς καὶ ἄς ἀναμείνω τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἡ ἐκδίκησις, ἂν ἐκεῖνος ἐφόνευσεν τὴν θυγάτηρά μου, ἔσται ἀσφαλεστέρα καὶ πρὸ πάντων φοβερωτέρα.

Ἰωάννης ὁ Ἐπαίτης διενεῖτο ταῦτα, ἐνῶ ἀπεκρίνετο καὶ εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὅς τις μόνον κατὰ τύπους ἐξηκολούθει τὴν ἀνάκρισιν.

Ὁ δικαστὴς ἠγέρθη καί, ὡς εἰ θέλων νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ὠχρότητα αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κατηγορούμενον, τὸν κατὰ τὰ φαινόμενα τρέμοντα ἐνώπιόν του, εἶπε:

— Πάσχω. Ὅ! ἐπικυαλάδωμεν βραδύτερον τὴν ἀνάκρισιν.

Εἶτα, μετὰ τινος ἀγωνίας προσέθηκεν:

— Ἀλλὰ πιστεύσόν μοι, ἀκολούθησον σύστημα ὑπερασπίσεως λογικώτερον καὶ κυρίως, μᾶλλον σύμφωνον πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν θὰ ἐλκύσῃς τὴν συμπάθειαν τῶν δικαστῶν σου ἀρνούμενος, ἐνῶ ἡ ἐνοχὴ σου εἶναι προφανής.

Οἱ αὐθαδεῖς οὗτοι λόγοι ἐξέπληξαν τὸν ἐπαίτην, διότι δὲν ἤννοε ὅτι συμφέρον εἶχεν ὁ ἀνακριτὴς, ἂν ἦτο ἐνοχος, νὰ φανῇ δραστήριος εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ φονεῦς.

Ὁ κύριος Σαραμί προεχώρησε πρὸς τὴν θύραν ἵνα καλέσῃ τοὺς χωροφύλακας. Ἀλλὰ ταῦτοχρόνως αὕτη ἠνεώχθη καὶ ὠραία νεκρὰ γυνὴ εἰσώρμησε μειδιδῶσα, εὐχαρις, θορυβῶδης, εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀνακριτοῦ, παρὰ τὰς προσπάθειάς, αἱ μετὰ

σεβασμοῦ κατέβαλλεν ὁ κλητὴρ τοῦ γραφείου ἵνα τὴν ἐμποδίσῃ.

— Δὲν εἶναι ἀληθές, φίλε μου, ὅτι πάντοτε εὐχαρίστως με δέχεσαι; ἠρώτησεν αὕτη πλησιάζουσα τὸν κύριον Σαραμί.

— Πάντοτε, ἀπῆντησε πειρώμενος νὰ μειδιάσῃ καὶ προχωρῶν πρὸς τὴν σύζυγόν του. Ἀλλ' ἄφες πρῶτον ν' ἀποπέμψω τὸν κατηγορούμενον αὐτόν.

Ἡ κυρία Σαραμί ἐπλησίασε τρέμουσα τὸν σύζυγόν της καὶ τῷ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, παρατηροῦσα Ἰωάννην τὸν Ἐπαίτην με ἐκφρασιν ἐκπληξέως καὶ τρόμου:

— ὦ! σὲ παρακαλῶ, μὴ τὸν ἀποπέμψῃς ἀκόμη! ἄφες με νὰ τὸν ἴδω. Πόσον εἶναι παράδοξος ὑπὸ τὸ ἐνδυμα τοῦ μοναχοῦ. Εἶναι μέγας κακοῦργος, δὲν ἔχει οὕτω;

— Τὸ φοβοῦμαι, ἀπῆντησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου ὁ ἀνακριτὴς.

Ὁ Ἰωάννης ἰδὼν εἰσελθοῦσαν τὴν κυρίαν Σαραμί ἀπεσύρθη συνεσταλμένος εἰς τὴν σκοτεινότεραν γωνίαν τοῦ γραφείου καί, τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκλιμένην, παρετήρει λαθραίως τὸ χάριεν ἐκεῖνα πλάσμα, ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο, παρὰ τὴν μελαγχολικὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου, ἡ ὑγεία, ἡ περιπαθὴς στοργὴ τῆς ψυχῆς, ὁ ἐνθουσιασμός, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ζωηρὰ καὶ ἀπαστράπτουσα καλλονὴ ἐφαίνετο οἶονεὶ περιβαλλομένη ὑπὸ ἀκτίνος ἡλίου.

Ἀλλ' ἰδὼν ὅτι τὸν παρετήρει ἐντρομος καὶ μετὰ περιεργείας, προῦχώρησεν ἐν βῆμα καὶ εἶπεν:

— Σὰς προξενῶ φόβον, κυρία; διατί; Εἶμαι γέρων καὶ ἀνίσχυρος. Ἀλλως τε δὲν εἶμαι οὐδ' ὅσον φαίνομαι κακός, οὐδ' ὅσον λέγουσιν ἐπίφοβος. Με κατηγοροῦσι διὰ μέγα ἐγκλημα, καὶ εἶμαι ἀθῶος.

— Πάντες τὸ αὐτὸ λέγουσιν, ὑπέλαβε ζωηρῶς ὁ ἀνακριτὴς ἀποτενόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του.

— Ἐν τούτοις, φίλε μου, εἶσαι βέβαιος ὅτι εἶναι ἔνοχος; Ἀν ὁ ἀληθὴς ἐνοχος ἀπέδρα, καὶ ἂν ὁ γέρων οὗτος ἦτο θυμὰ τῆς εἰδεχθείας του ἢ τῆς φήμης, τὴν ὁποῖαν χαίρει. . .

— Ὅχι! ὅχι! Κρίνω ἐκ τῶν γεγονότων καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν διαδόσεων. Ἐχω ἐνταῦθα, πλέον τοῦ δέοντος, ἀποδείξεις κατ' αὐτοῦ.

Καὶ ἐδείκνυε τὴν μικρὰν τράπεζαν, ἐφ' ἣς ὑπῆρχον μετὰ τῶν ἐγγράφων τὸ ἐγχειρίδιον, δι' οὗ ἐπλήγη ἡ Σαλβιέττη, ὁ ὑπὸ τοῦ ἐπαίτου εὐρεθεὶς δακτύλιος καὶ ἄλλα πειστήρια.

Ἡ κυρία Σαραμί προσέβη ἐν βῆμα πρὸς τὴν τράπεζαν. Τὸ βλέμμα της εἴκυσεν ὁ στίλβων δακτύλιος, δὲν λαβοῦσα μετὰ τῶν λευκῶν της δακτύλων, εἰδείξε μειδιδῶσα εἰς τὸν σύζυγόν της.

— Εἶναι καὶ τοῦτο, εἶπε, πειστήριον; Ἰδού πῶς μεταχειρίζεσαι τὸν δακτύλιον τοῦ γάμου μας! Τὸν ἀφίνεις μετὰ τῶν ἀντικειμένων τούτων, με κίνδυνον νὰ τὸν ἀπωλέσῃς!

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι ὁ ἰδικός μου, ἀπῆντησεν ὁ δικαστὴς καταφανῶς συγκινηθεὶς.

— Πῶς! δὲν εἶναι ὁ ἰδικός σου; ἰδὲ λοιπόν; εἶναι καθ' ὅλα ὅμοιος μὲ τοῦτον, τὸν ὁποῖον φορῶ. Ἄλλως τε ποῦ εἶναι ὁ ἰδικός σου;

— Πρέπει νὰ σοὶ ὁμολογήσω ὅτι τὸν ἀπώλεσα.

— Καθόλου. Ἰδοὺ αὐτός, σοὶ λέγω. Ἰδέ, τὰ ὀνόματά μας εἶναι κεχαρχμένα.

Ἡ κυρία Σαραμὶ παρετήρησε τὸν δακτύλιον καὶ μεγάλως δυσηρεστήθη, βλέπουσα ὅτι τὰ ὀνόματα, ἄτινα ἤλπιζε νὰ ἴδῃ κεχαρχμένα, εἶχον ἐξαλειφθῇ.

— Εἶναι πολὺ παράδοξον, ὑπέλαβε. Καὶ εἶπε, ὅτι ἀπώλεσε τὸν δακτύλιον τοῦ γάμου σου;

— Ἀλλοῖμονον! νκί. Δὲν γνωρίζω ὅμως ποῦ καὶ πότε. Ὁ δακτύλιος οὗτος ἐντοῦτοις εἶναι πειστήριον, ἂν καὶ ἀναγνωρίζω ὁτιόμοιαζει πρᾶδόξως μὲ τὸν ἰδικόν μου· καὶ θὰ τὸν ἐξελάμβανα ὡς τοιοῦτον, ἂν ὑπῆρχον τὰ ὀνόματά μας κεχαρχμένα.

[Ἐστία συνείσας].

TONY.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

[Ἡ ὅρα προηγούμενον φύλλον].

— Καὶ τί σὰς ἀπήντησα;

— Ὅτι ἐμέλλετε νὰ ἐκφωνήσητε λόγον.

— Καὶ ὅμως εἰς ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει τι ἀληθές; ἐψιθύριεν ὁ Γορανφλότος.

— Εἶναι τόσον ἀληθές, ὥστε μοὶ ἀπηγγείλατε καὶ μέρος τῆς ὁμιλίας σας· ἦτο πολὺ μακρὰ.

— Διηρεῖτο εἰς τρία μέρη, κατὰ τὰ παραγγέλματα τοῦ Ἀριστοτέλους.

— Ἡ ὁμιλία σας μάλιστα περιεῖχε φοβερά πράγματα κατὰ τοῦ βασιλέως, Ἐρρίκου Γ'.

— Μπᾶ! εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Τόσον φοβερά, ὥστε δὲν θὰ ἐξεπληττόμην ἐν σὲ κατεδίωκον ὡς σκοποῦντα νὰ ὑποκινήσης στάσιν.

— Κύριε Σχικῶ, ἀνοίγετε τοὺς ὀφθαλμούς μου· ὅτε σὰς ὠμίλουν, ἐφκινώμην ἐντελῶς ἐξυπνος;

— Ὁφείλω νὰ ὁμολογήσω, κουμπάρε, ὅτι μοὶ ἐφκίνεσθε παράδοξος· τὸ βλέμμα σας, πρὸ πάντων, ἦτο ἐπιφύως ἀτενές· θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἦσθε ἐξυπνος, χωρὶς νὰ ἦσθε, καὶ ὅτι ἐλαλεῖτε κοιμώμενος.

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ὁ Γορανφλότος, εἴμαι βέβαιος, ὅτι, σήμερον τὴν πρωῒαν, ἀφουπνίσθην εἰς τὸ Κέρας τῆς Ἀφθορίας, ἐκτὸς ἐν ἡναι συνέργεια τοῦ διαβόλου.

— Καὶ τί μ' αὐτό;

— Πῶς τί μ' αὐτό, ἀφοῦ λέγετε, ὅτι ἐξήλθον τοῦ καπηλείου τὴν δεκάτην ὥραν;

— Νκί, ἐξήλθετε, πλὴν ἐπεστρέψατε τὴν τρίτην πρωῒνην ὥραν· εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου, σὰς ἐνθυμίζω, ὅτι εἶχετε ἀφήσει τὴν θύραν ἀνοικτὴν καὶ ὅτι ἐκρύψα.

* — Καὶ ἐγὼ τὸ ἐνθυμοῦμαι, ἀπεκρίθη ὁ μοναχός.

— Βλέπετε; ἀπήντησεν ὁ Σχικῶ.

— Ἐὰν ὅ,τι μοὶ λέγετε ἦναι ἀληθές...

— Πῶς ἐὰν ἦναι ἀληθές, κουμπάρε;

Εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια. Ἐρωτήσατε καὶ τὸν κύρ Βονομέτον.

— Τὸν κύρ Βονομέτον;

— Ἀναμφιβόλως· αὐτός σας ἠνοίξε τὴν θύραν. Δύναμαι μάλιστα νὰ προσθέσω, ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν σας, ἦσθε λίαν ὑπερήφανος, ὥστε σας εἶπον: Αἶ, κουμπάρε, ἡ ὑπερηφάνεια δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἰδίως εἰς μοναχόν.

— Καὶ διὰ τί ἤμην ὑπερήφανος;

— Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὁμιλίας σας, διὰ τὰ πρὸς ὑμᾶς συγχαρητήρια τοῦ δουκὸς Γκιζην, τοῦ καρδινάλιου καὶ τοῦ κ. δὲ Μεγιέν, τοὺς ὁποίους διαφυλάττοι ὁ Κύριος, προσέθετο ὁ Γασκόνας, ἀποκαλυφθεὶς τὴν κεφαλὴν.

— Τότε μοὶ ἐξηγοῦνται τὰ πάντα, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Δόξω τῷ Θεῷ· ὁμολογεῖτε, λοιπόν, ὅτι παρευρέθητε εἰς ἐκείνην τὴν συνέλευσιν; πῶς διάβολο τὴν ὀνομάζετε; Ἀ! τὴν συνέλευσιν τῆς Ἀγίας Ἐνώσεως.

Ὁ Γορανφλότος ἐκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ ἐστέναξεν.

— Εἴμαι ὑπνοβάτης, εἶπε· πρὸ πολλοῦ τὸ ὑπώπτειον.

— Ὑπνοβάτης, εἶπεν ὁ Σχικῶ, τί σημαίνει ὑπνοβάτης;

— Σημαίνει, κύριε Σχικῶ, ἀπεκρίθη ὁ μοναχός, ὅτι ἐν ἐμοὶ τὸ πνεῦμα ἐπικρατεῖ τῆς ὕλης εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε, ἐνῶ ἡ ὕλη κοιμάται, τὸ πνεῦμα ἀγρυπνεῖ καὶ ἐπιτάσσει τὴν ὕλην, ἥτις, καίτοι ὑπνώττουςα, ὀφείλει νὰ ὑπακούῃ.

— Αἶ, κουμπάρε, εἶπεν ὁ Σχικῶ, αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ μαγεῖαν· ἐὰν εἴσθε δαιμονισμένος, εἰπατέ το εἰλικρινῶς πρὸς με· δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ περιπατῇ τις κοιμώμενος καὶ νὰ ἐκφωνῇ λόγους κατὰ τοῦ βασιλέως, παντοτε κοιμώμενος; ὀπίσω, Βεζλζεβούλ· ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ.

Ὁ Σχικῶ ἔσυρε τὸν ἵππον του ἐν βῆμα ὀπίσω.

— Ὡστε καὶ ὑμεῖς μ' ἐγκαταλείπετε, κύριε Σχικῶ; Καὶ σὺ Βροῦτε; Ἀ! ἔ! οὐδέποτε θὰ το ἐπίστευον.

Ὁ μοναχός, ἀπηλπισμένος, ἐπειράθη νὰ ἐκπέμψῃ τοῦ λάφυγγός του ἕνα λυγμόν.

Ὁ Σχικῶ, συναισθανθεὶς οἶκτον διὰ τὴν τόσῃν θλίψιν τοῦ μοναχοῦ:

— Τί μοὶ ἔλεγε; εἶπε.

— Πότε;

— Πρὸ ὀλίγου.

— Οἶμοι! δὲν ἤξεύρω πλέον, πλησιάζω νὰ τρελλαθῶ, ἔχω τὴν κεφαλὴν πλήρη καὶ τὸν στόμαχον κενόν· ἐνθυμίσάτε μοι τί ἔλεγον, κύριε Σχικῶ.

— Μοὶ ὁμίλησας περὶ ταξιδίου.

— Τῷ ὄντι, σὰς εἶπον, ὅτι ὁ πανοσιώτατος ἡγούμενος μὲ διέταξε νὰ ταξειδεύσω.

— Εἰς ποῖον μέρος; ἠρώτησεν ὁ Σχικῶ.

— Ὅπου ἂν θέλω, ἀπεκρίθη ὁ μοναχός.

— Καὶ ὑπάγεις;

— Οὐδ' ἐγὼ ἤξεύρω. Ὁ Γορανφλότος ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ! εἶπε. Κύριε Σχικῶ, δανείσατέ μοι δύο σκοῦδα ὡς συνδρομὴν διὰ τὴν ὁδοιπορίαν μου.

— Ὁ θὰ πράξω τι καλλίτερον, εἶπεν ὁ Σχικῶ.

— Τί θὰ πράξετε;

— Σὰς εἶπον, ὅτι καὶ ἐγὼ ταξειδεύω.

— Πραγματικῶς, μοὶ το εἶπετε.

— Λοιπόν, σὰς λαμβάνω μαζί μου.

Ὁ Γορανφλότος προσέβλεψε τὸν Γασκόνα μετὰ δυσπιστίας καὶ ὡς ἄνθρωπος μὴ τολμῶν νὰ πιστεύσῃ τὴν τόσῃν εὐνοίαν.

— Ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως, ὅτι θὰ εἴσθε λίαν συνετός, ἐνῶ σὰς ἐπιτρέπω νὰ ἦσθε λίαν ἀσεβής. Δέχεσθε τὴν πρότασίν μου;

— Ἐὰν δέλωμαι, εἶπεν ὁ μοναχός· ἐὰν δέλωμαι!.. Ἐχομεν ὅμως χρήματα διὰ τὴν ὁδοιπορίαν;

— Ἰδέ! εἶπεν ὁ Σχικῶ, ἐξαγαγὼν παχὺ βελάντιον.

Ὁ Γορανφλότος ἀνεσκίρτησεν ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Πόσα εἶναι; ἠρώτησεν.

— Ἐκατὸν πενήτηκοντα πιστόλαι.

— Ἐκατὸν πενήτηκοντα πιστόλαι!

— Καὶ ποῦ θὰ ὑπάγωμεν;

— Ὁ θὰ ἴδῃς, κουμπάρε.

— Καὶ θὰ προγευματίσωμεν;

— Τόρα ἀμέσως.

— Ἀλλὰ ποῦ θὰ ἱππεύσω; ἠρώτησεν ὁ Γορανφλότος μετ' ἀνησυχίας.

— Ὅχι βεβαίως ἐπὶ τοῦ ἵππου μου, διότι θὰ τον ἐφόνευες.

— Τότε, εἶπεν ὁ Γορανφλότος ἐν ἀπογοητεύσει, τί νὰ πράξω;

— Οὐδὲν τούτου ἀπλούστερον· ἔχεις γαστέρα ὡς ὁ Σιληνός καὶ εἶσαι μέθυσος ὡς αὐτόν. Λοιπόν, ὅπως ἡ παρομοίωσις ἦναι ἐντελής, θὰ σοὶ ἀγοράσω ἕνα ὄνον.

— Εἴσθε βασιλεύς μου, κύριε Σχικῶ· εἴσθε ἡλιός μου. Ἀγοράσατε ὄνον δυνατόν... Εἴσθε Θεός μου. Τόρα, ποῦ θὰ προγευματίσωμεν;

— Ἐδῶ, διάβολε, εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν. Πρατήρησον ἐκείνην τὴν θύραν καὶ ἀνάγωνσον, ἐὰν ἤξεύρης.

Τῷ ὄντι, εἶχον φθάσει ἐνώπιον εἰδους καπηλείου, ὁ δὲ Γορανφλότος ἠκολούθησε τὴν διεύθυνσιν τῆς χειρὸς τοῦ Σχικῶ καὶ ἀνέγνωσεν:

«Ἐδῶ κρύα φαγητὰ καὶ λευκὸς οἶνος».

Εἶναι δυσχερές νὰ περιγράψῃ τις τὴν ἀναστάτωση τοῦ προσώπου τοῦ μοναχοῦ. Αἱ παρειαὶ τοῦ ἐχρωματίσθησαν, οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ διεστάλησαν καὶ τὸ στόμα τοῦ ἠνεψήθη μέχρι τῶν ὠτων αὐτοῦ καὶ ἐθεαθήσαν δύο σειραὶ λευκῶν καὶ πεινασμένων ὀδόντων. Ἐπὶ τέλους, ὁ Γορανφλότος ὕψωσε τὰς χεῖρας εἰς ἐνδειξιν εὐχαριστίας, κινῶν δὲ τὸ ὑπέρτονον σῶμά του ἐρρυθμῶς. Ἐψαλε τὴν ἐπομένην ᾠδὴν, τὴν ὁποῖαν μόνη ἡ ἐκστασίς του ἐδικαιολόγει:

Γαῖθούρι ξεκαπστρωτο τετῶναι τὰ αὐτιά του·
Ἐβουλωμένο τὸ κρασί εἰς τὸ μπουκάλι, ἀφρίζει·
Καλόγερος εὐεθέρος, χορτάτος, μεθυσμένος,
Ἐστὴν τρέλλα, ἔστὴν ξετσιπωσιά, ὅρα δὲν γνωρίζει.

— Ὁραῖα, ὁραῖα, εἶπεν ὁ Σχικῶ, ἵνα μὴ χάνῃς δὲ κακίον, κάθησον εἰς τὴν τράπεζαν, ἐνῶ ἐγὼ μεταβαίνω νὰ σε ὑπηρετήσω καὶ ν' ἀγοράσω τὸν ὄνον.